

دی‌دگاه

شماره: ۰۹۳	موضوع: مدیریت ریسک در کسب و کارهای صنعتی دانش بنیان
تاریخ: ۱۳۹۰/۱۱/۲۴	
تهیه و تنظیم: رضوان آقامیرزائی	
<p style="text-align: right;">توضیح اجمالی:</p> <p>طی چند سال اخیر به دلیل وقوع پدیده فناوری اطلاعات و نیز فرآیند جهانی سازی اقتصادها فعالیت شرکت‌های دانش بنیان در بخش‌های مختلف فناوری و صنعتی از اهمیت زیادی برخوردار شده است. تا جاییکه با مطرح شدن این مباحث در مجامع علمی و اقتصادی کشورمان، لزوم توجه به این مهم در قالب قانونی تحت عنوان «<u>قانون حمایت از شرکتها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات</u>» توسط دولت مطرح، و در سال ۱۳۸۹ به تصویب مجلس رسید.</p> <p>مهمترین مواردی که در حمایت از این شرکتها در قانون در نظر گرفته شده عبارتند از: اعطای کمک بلاعوض، اعطای تسهیلات کم بهره، مشارکت در سرمایه گذاری، تخفیف مالیاتی، بخشش عوارض گمرکی و تخفیف بیمه، تسهیل صدور ضمانت نامه، تسهیل استقرار در شهرهای بزرگ (با حفظ ملاحظات زیست محیطی) و ...</p> <p>فرآیند تولید کالا و خدمات بطور عام در برگیرنده انواع متفاوتی از ریسکها می باشد. این ریسکها در تولیدات دانش محور، به دلیل ماهیت تغییرپذیری سریع فناوری نمود بیشتری پیدا می کنند. از اینرو مدیریت ریسک در صنایع دانش بنیان از اهمیت دو چندان برخوردار است.</p> <p>مدیریت ریسک، فرآیند سنجش یا ارزیابی ریسک و سپس طرح استراتژی‌هایی برای اداره ریسک می باشد. به طور عمده برنامه‌ریزی پاسخ به ریسک بر اقلام با ریسک بالا تمرکز دارد که در تحلیل کیفی و یا کمی ریسک شناسایی شده‌اند.</p> <p>شرکت‌های فعال در صنایع دانش بنیان همانند سایر صنایع به طور عمده با دو نوع ریسک مالی و غیر مالی مواجهند. که البته ریسکهای غیرمالی نیز خود به چند گروه مختلف از جمله ریسکهای فناوری، بازار، فنی، افراد و مقررات تقسیم می شوند. که البته ریسکهای مالی، فناوری و فنی با شدت بیشتری اینگونه شرکتها را تحت تاثیر قرار می دهند.</p> <p>لازم به ذکر است که مشکل وجود ریسک بالا در صنایع دانش بنیان در خیلی از کشورها وجود دارد. بسیاری از کشورهای جهان برای حل مشکلات شرکت های دانش بنیان اقدام به تاسیس صندوق های سرمایه گذاری خطرپذیر نموده‌اند. البته طی سالهای اخیر، صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی با هدف حمایت از پژوهش های کاربردی، راه اندازی کسب و کارهای دانش بنیان از ایده های نو، مشارکت در تجاری سازی ایده های فن آورانه و سرمایه گذاری و مشارکت در طرح های خطرپذیر، تاسیس گردیده‌اند که مسلماً نیاز به حمایت و پشتیبانی بیشتری دارند.</p> <p style="text-align: right;">نکات کلیدی:</p> <p>آنچه که مسلم است سرمایه گذاری بر روی کسب و کارهای مبتنی بر دانش و فناوری و تولید محصولات دانش بنیان به دلیل گستردگی و تغییر پذیری مستمر فناوری، هزینه های بالایی را می طلبد و از آنجایی که سرمایه گذاری در این زمینه همراه با ریسک بالا خواهد بود. لذا، اتخاذ تمهیداتی جهت پوشش ریسکهای موجود بسیار ضروری است. همانطور که گفته شد حمایت از صندوقها و شرکت‌های ریسک پذیر به عنوان یکی از مهمترین فرآیندهای مدیریت ریسک در این صنایع شناخته شده است. لذا به نظر می رسد معطوف نمودن حمایت‌های دولت در زمینه های زیر می تواند در مدیریت ریسک و تداوم فعالیت این صنایع نقش حیاتی ایفا کند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ایجاد ساختارهای مناسب برای ورود بخش خصوصی و منابع آنها به صنعت سرمایه گذاری خطرپذیر • حمایت از صندوقها و شرکت‌های ریسک پذیر موجود در راستای تامین مالی این صنایع به صورت مستقیم و غیر مستقیم (توافقات با بانک) • پوشش ریسک صادرات صنایع دانش بنیان از طریق تقویت و هدایت صندوق ضمانت صادرات ایران • زمینه سازی و ایجاد زیرساخت‌های قانونی برای توسعه شرکت‌های ریسک پذیر بر اساس استانداردهای بین المللی • تشویق و حمایت از سرمایه گذارهای ریسک پذیر در صنایع دانش بنیان و اطلاع رسانی در این زمینه • تعیین استانداردهای دقیق و علمی جهت ضمانت شرکت‌های فعال در صنایع دانش بنیان که در حال حاضر به عهده صندوق نوآوری و شکوفایی می باشد • ایجاد زمینه های جذب سرمایه های خارجی در تولید و صادرات صنایع و خدمات دانش بنیان • ایجاد زمینه های جذب سرمایه های خارجی جهت تاسیس و فعالیت شرکت‌های ریسک پذیر سرمایه گذار در کسب و کارهای دانش بنیان 	
تأیید رئیس مؤسسه:	تأیید رئیس گروه مشاوران: